

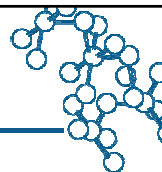
„Környezeti innováció és jogszabályi megfelelés”

Környezeti innováció a BorsodChem Zrt.-nél szennyvíz és technológiai víz kezelési eljárások

Klement Tibor
EBK főosztályvezető

Budapesti Corvinus Egyetem TTMK, 2010.06.17.

A BorsodChem innovatív szennyvíz és technológiai víz kezelési eljárásai

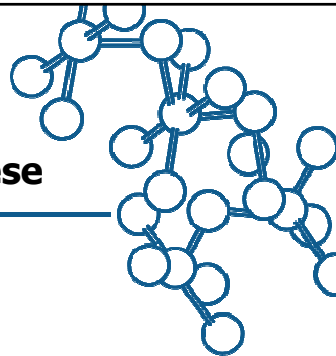
- Technológiai szennyvizek
  - Szerves
  - Szervetlen
  - Kommunális
  - Csapadék
- Sós technológiai szennyvizek kezelése
- Szennyezett területen kitermelt talajvizek kármentesítése

**Specifikus előkezelés után
tisztítás a központi
Szennyvíztisztító Üzemben**

**Tárolás, üzemi előkezelés,
bepárlás, visszanyert só
újrahasznosítása**

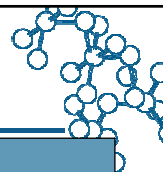
**Specifikus tisztítási
technológia alkalmazása**

Technológiai szennyvizek kezelése

**Specifikus előkezelés után
tisztítás a központi
Szennyvíztisztító Üzemben**

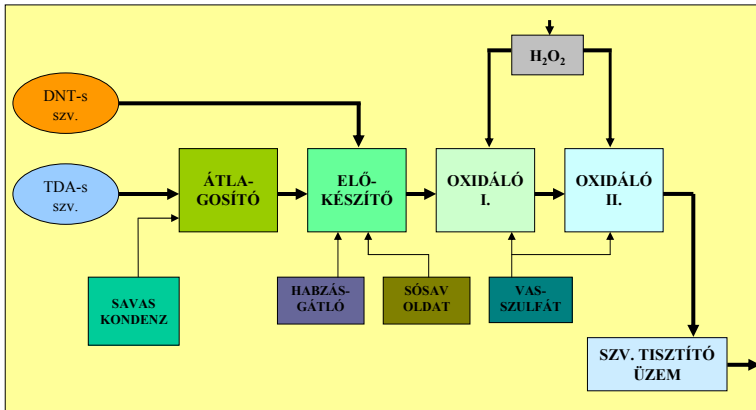
A Borsodchem Zrt. fontosabb szennyvíz előkezelő eljárásai

Üzem	Szennyvízkezelés	Berendezés/Alkalmazott eljárás
TDI	Szerves anyag átalakítás, csökkentés	Kémiai oxidáció. A kezelés vas katalizátor (vas-szulfát) jelenlétében hidrogénperoxid adagolással történik.
MDI-II	Szerves anyag csökkentés	A szerves anyagot oldószerrel (toluol) extrahálják ki. Az oldószer visszanyerik, és újra felhasználják.
VCM	Klórozott szénhidrogén csökkentés	A klórozott szénhidrogéneket sztrippelő berendezéssel nyerik ki.
PVC	Lebegő anyag csökkentés	A szennyvizet vb. medencében előülepítik, majd dobszűrőkben szűrik. A lebegő anyag leválasztás hatékonyságának fokozására lamellás szűrő berendezést is letelepítenek, az új egység próbaüzeme 2010 júniusában indul.
	Vinil-klorid csökkentés	A vinil-kloridot sztrippelő berendezéssel nyerik ki.
Klór	Hg tartalom csökkentés	A szennyvizet hidrazinos kezelést követően szűrik.
	Sólé szulfátmentesítése	SRS technológiával szulfátban gazdag sólé állítanak elő, majd bepárlással nyerik a kristályos na-szulfátot.

TDI szennyvíz előkezelése

- Homogén katalitikus oxidáció: részlegesen roncsolja az aromás vegyületeket.
- Fenton-eljárás segítségével a szerves szennyezőket roncsolják. A reagens H_2O_2 , a katalizátor $FeSO_4$.
- Az aromás gyűrűk bontását a H_2O_2 bomlásából származó hidroxil gyökök végzik.

5

PVC szennyvíz előkezelése

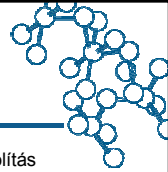
- A PVC gyártás során keletkező centrifuga anyalúg lebegő anyag tartalmának hatékonyabb leválasztására a jelenleg alkalmazott ülepitő medence és dobszűrő elé 20 mikronos lamellás szűrő berendezést telepítenek le (a próbaüzeme 2010 júniusában indul).
- A lamellás szűrő alkalmazásának előnyei: csökken a Szennyvíztisztító Üzem terhelése (a szennyvíziszap PVC por tartalma), továbbá a visszanyert ionmentes víz újrafelhasználásával kb. 30%-kal csökken a Polimer II. Üzem ionmentes víz igénye.

6

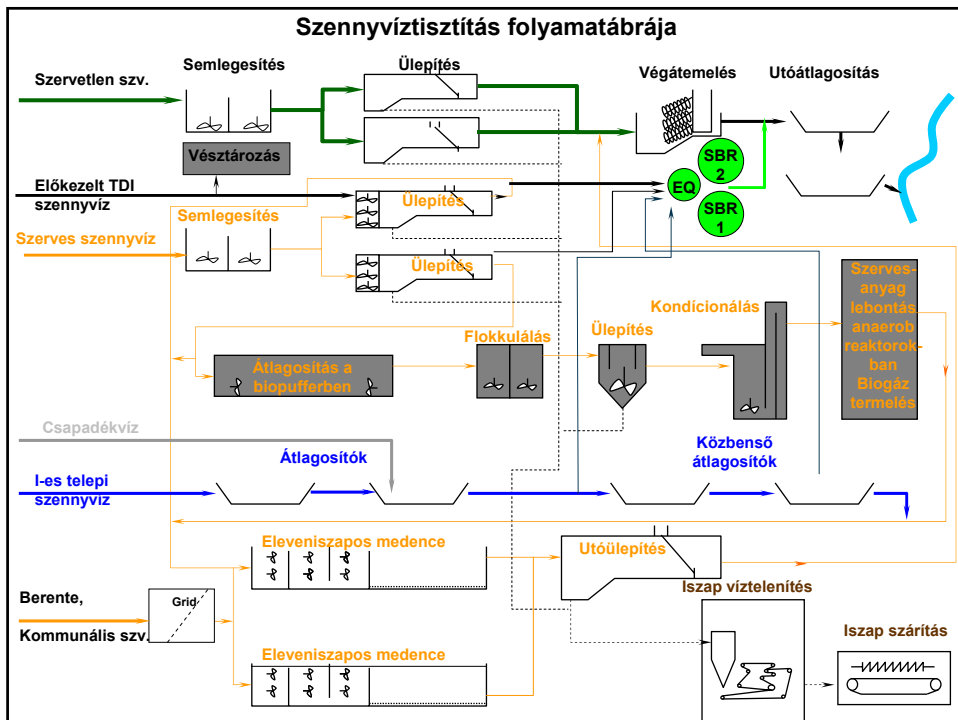
Klór üzemi sólé szulfátmentesítése

- A membráncellás technológiánál a sóléből a szulfát kinyerése – BaCO_3 -os szulfáteltávolítás helyett – SRS technológia (Sulphate Removal System) alkalmazásával történik.
- Az eljárás előnye, hogy alkalmazásával kb. fele annyi sóléiszap hulladék keletkezik mint a BaCO_3 -os kinyerésnél, és az iszap nem tartalmaz toxikus báriumot. Az eljárás alkalmazásával értékesíthető Na_2SO_4 termék állítható elő.

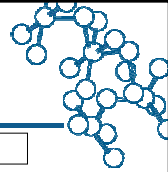

7

Technológiai szennyvizek kezelése

A Szennyvíztisztító Üzem korszerűsítése

Anaerob bioreaktor

Aerob reaktor

Biogáz kazán

EREDMÉNYEK

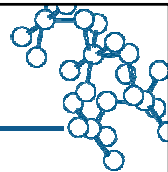
- Hatékony szervesanyag és nitrogén eltávolítás
- Fölös iszap mennyiség jelentős csökkenése
- Biogáz hasznosítás energetikai célokra

INTÉZKEDÉSEK

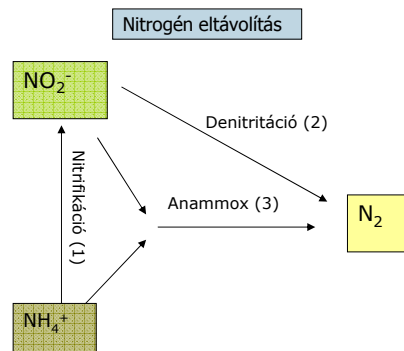
- Előkezelések a gyártástechnológiáknál
- Többfokozatú biológiai bontási lépcső kialakítása
- Anoxikus zónák kialakítása

9

SBR rendszer előnyei a hagyományos eleveniszapos rendszerrel szemben

- A technológiai folyamatok az aktuális szennyvízminőséghez állíthatók (levegőztetés-keverés, nitrifikáció-denitrifikáció).
- Csőreaktor hátrányai elkerülhetőek.
- Minden folyamat egy medencében történik.
- Kevesebb energia felhasználás.
- Alacsony karbantartási költség.

10

SBR rendszer próbaüzeme (1.)

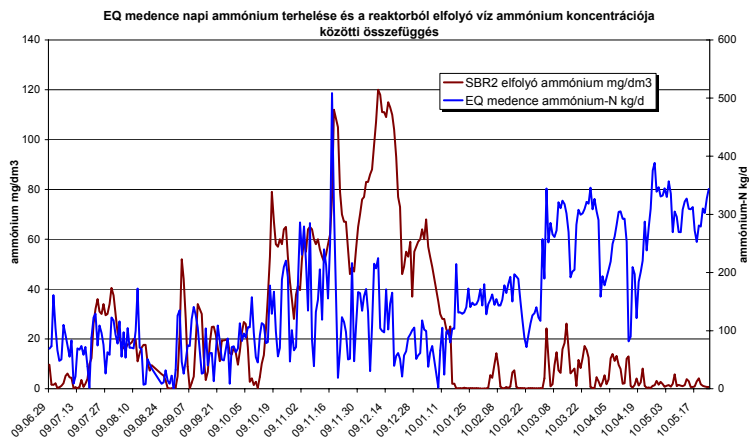
- Az SBR rendszer próbaüzeme 2010. május 31-én zárult le.
- A TDI II. Üzem beruházásának csúszása miatt a próbaüzem a TDI I. Üzem szennyvizével folyt (50%-os terhelés mellett, egy reaktor üzembevételével).
- A próbaüzem utolsó 3 hónapjában az SBR rendszerrel elfolyó tisztított víz minőségének átlagértékei megfeleltek a tervezettnek.

11

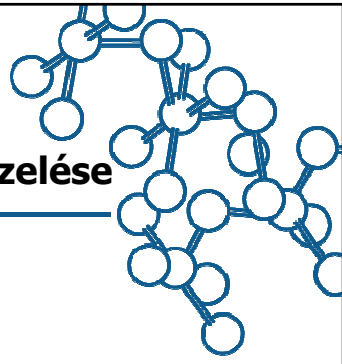
SBR rendszer próbaüzeme (2.)

12

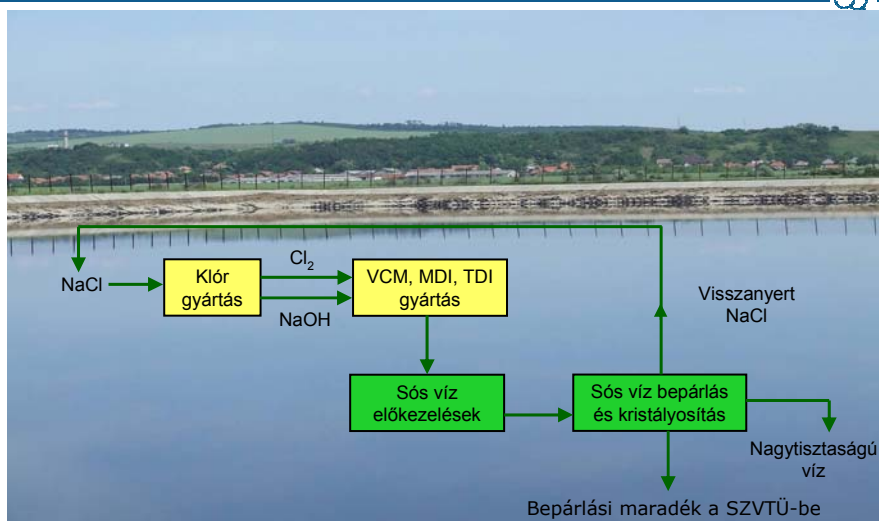
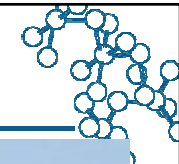

Sós technológiai szennyvizek kezelése

Tárolás, üzemi előkezelés,
bepárlás, visszanyert só
újrahasznosítása

Sós technológiai vizek

Sós szennyvíz csökkentési program

Sós szennyvíz keletkezési helyei:

- VCM Üzem
- MDI Üzem
- TDI Üzem

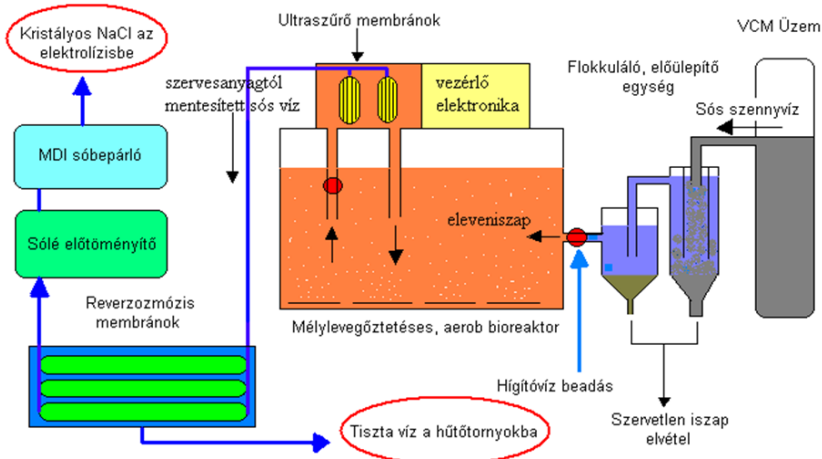

A sós szennyvizet specifikus előkezelések után az MDI I. Üzemben bepárolják. A párolt sót a Klór Üzem újrahasznosítja.

15

A VCM üzemi sós szennyvíz szervesanyag és só mentesítésének technológiai sémája

16

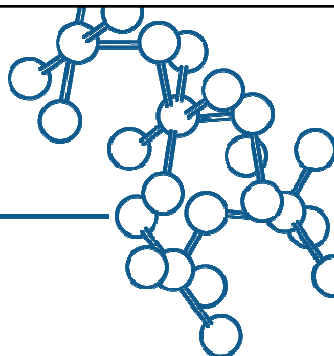
VCM üzemi biológiai tisztítás és RO berendezés

17

BC
BiomolChem

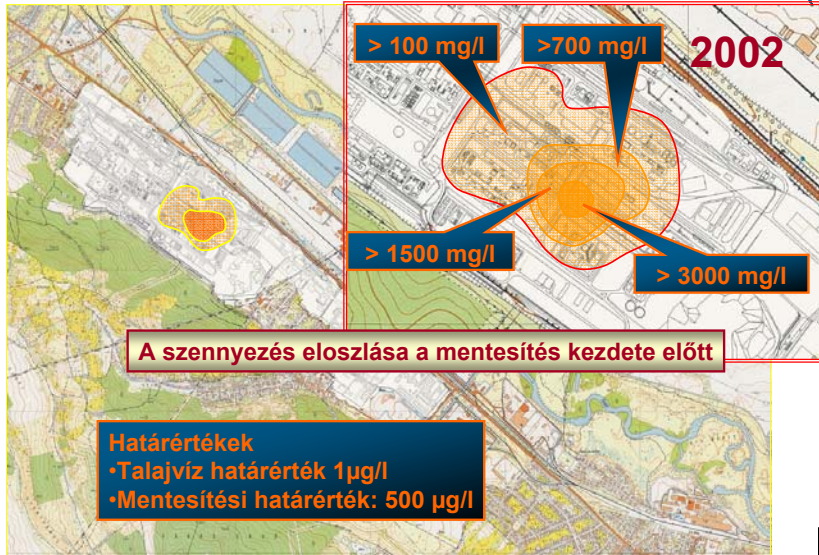
Szennyezett területen kitermelt talajvizek kármentesítése

**Specifikus tisztítási
technológia alkalmazása**

Talajvíz-védelem - mentesítés

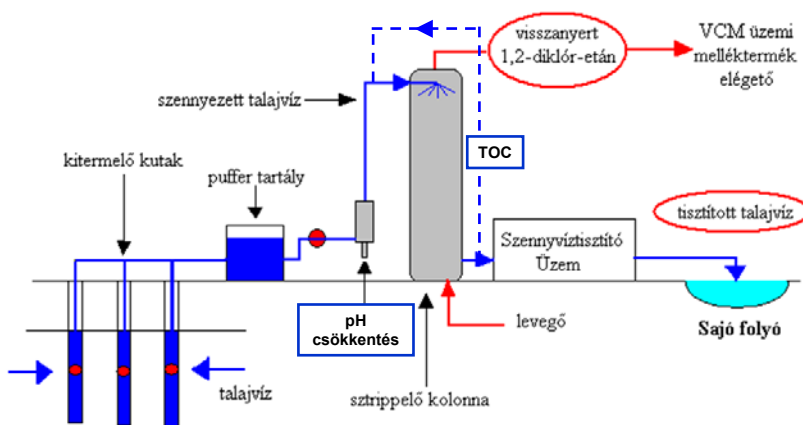
Diklór-etános szennyezés

19

Az 1,2-diklór-etán kármentesítési eljárás elvi sémája

20

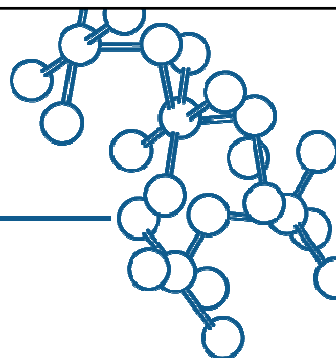

Talajvíz-védelem - mentesítés

Diklór-etános szennyezés

21

Köszönöm a figyelmet!

